

S. B. d.

E libris
gymnasio Mauritiano Magdeburgensi
a venerabili
Carolo Funk
theol. doctore et gymnasi directore
a. 1857 hereditate relictis.

G. f. 171.

PHOENIX
EX GLORIOSO
S. BONIFACII
GERMANIÆ APOSTOLI SEPULCHRO REDIVIVUS.
SIVE
APPLAUSUS VOTIVUS,
QUANDO
SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO
BENEDICTO XIV.
REVERENDISSIMUS ET CELSISSIMUS
PRINCEPS AC DOMINUS,
D. AMANDUS,
PRINCIPALIS ET IMMEDIATAE ECCLESIAE FULDENSIS
ABBAS,
S. R. I. PRINCEPS, DIVÆ AUGUSTÆ ARCHI-CANCELLARIUS,
PER GERMANIAM ET GALLIAM PRIMAS &c. &c.
PER
REVERENDISSIMUM ET ILLUSTRISSIMUM
DOMINUM,
D. DANIELEM JOANN.
ANTONIUM,
EX ILLUSTRISS. FAMILIA
DE GEBSATEL,
EPISCOPUM SIGENSEM,
REVERENDISSIMI ET CELSISSIMI PRINCIPIS ET EPISCOPI WIRCEBURGENSIS SUF-
FRAGANEUM IN PONTIFICALIBUS, U. J. D. ECCLESIA EQUESTRIS AD S. BUR-
CHARDUM HERBIPOLI CANONICUM CAPITULAREM &c.
IN ECCLESIA PRINCIPALI ET IMMEDIATA FULDensi
EPISCOPUS

RITU SOLENNI RENUNTIABATUR,
A CONVENTU ERFURTensi P. P. AUGUSTINIANORUM
IN ÆTERNA GRATITUDINIS ET DEVOTIONIS MNEMOSYNON OBLATUS
ANNO M DCC LIII.

ERFORDIÆ, Litteris RITSCHELIANIS.

PHOENIX

S. RONIFACII

CEREMONIAE MORTALIS S. RONIFACII EDITIONIS

ALTIUS VOTUS

BENEDIC TO VIX.

REVERENDISSIMI ET CLEMENSIS

PINCHAS AC DOMINI

D. A. M. A N D U S

TRINOMINIS ET MUNDATI LOCUTOR TUTTUS

ABBA

TERCEMUNIMENTI CEREMONIAE CANTICUM

REGIMENTUM ALMAM ET VITAM VITAM

DOMINI

D. D. V. N. I. G. H. M. I. O. V. N. I. N

ANALOGIUM

DE CRESATTEL

EGREGIORUM REGIMENTUM

REGIMENTUM ET CEREMONIA MUNDATI S. RONIFACII EDITIONIS

REVERENDISSIME AC CELSISSE EPISCOPE,
S. R. I. PRINCEPS,
DOMINE, DOMINE CLEMENTISSIME!

erana ex Eremo Augustinianus advolus
Vates ad Majestuosum Gloriæ Tuæ (qua-
leum eum nondum FULDA vidit, nec ante si-
milem congaudens vicinia fuit admirata,
nec usque hodie in Germano BENEDICTINO
orbe Allemannia parem suspicit) in EPISCO-
PALI sublimatum fastigio Thronum cum exilibus hisce pa-
ginis, partim festivo BUCHONIAE complaudentis pellectus
jubilo, partim debitiss& iis prope innumeris gratitudinis sti-
mulatus argumentis, & deliciis novæ Solennitatis circum-
fluus fese devolvit. In iis PHOENICEM ex glorioſo Divi BONIFACII
Magni Germaniæ Apostoli resurgentem sepulchro flam-
mei virtutum delineant penicilli. Te REVERENDISSIME & CEL-
SISSE PRINCEPS! Te hodie FULDENSIS ECCLESIAE exaltatum ad-
umbrant EPISCOPUM. Adumbrant, ajo, quia in luminoso
astrorum oceano intincta deberet fulgere penna, quæ
ICONEM TUAM mundo effigiare attentaret. Adumbrant er-
go, sed an BONIFACIUM an AMANDUM planè dubito, si in effi-
gie una dicerem expressum eundem, rem acu tetigero.
Quod BONIFACIUS fecit, AMANDUS perfecit, & è converso. In
quo BONIFACIUS desuit, AMANDUS reincipit. An ænygma
fingit

fingit calamus? absit. Fuldensem Principalem Ecclesiam
BENEDICTINAM BONIFACIUS erexit, eandem BENEDICTINAM AMAN-
DUS in EPISCOPALEM Sedem ædificavit. BONIFACIUS PRIMUS Fulden-
sis Coenobii ABBAS, Episcopus obiit, nunc AMANDUS PRIMUS
Fuldensis Ecclesiae Episcopus revivit, ex *tumulo* quippe Di-
vi Bonifacii redivivus Phoenix. Quòd etenim usque hoc
BENEDICTINA tot inter furibundas tempestatum injurias & in-
stabilis temporum vicissitudines FULDA floruerit, & floridior
indies creverit, imò, quod ad EPISCOPALIS SEDIS nunc elevata
sit dignitatem, cui potiori adscribam jure, ac Divi BONIFACII
Fundatoris ibidem quiescentibus Cineribus, & gloriofis
suis apud DEUM & ECCLESIAM meritis? ex quibus velut aro-
matico accenso nidulo Phoenix surrexisti AMANDE, & Tua,
quod reticere palpumesset, eximia in Romanam utramque
Sedem Monarchicam sapientiae & virtutis merita BENEDI-
CTUM gloriofissimè Regnantem Summum Pontificem, il-
lum Christiani orbis SOLEM, commovere, ut Benignitatis
suæ illuc potestativos converteret radios, & Te Episco-
pum sublimaret. Hiquippe sunt effectus, cum SOL ARIETIS
ingreditur Domum. Hæc sunt, quas pagina tenuis grandia
& gravia gratitudinis & applausus portat monumenta. Hæc
sunt lætitiae & votorum argumenta, Illa una cum Conven-
tu nostro TUO Clementissimo, ut hactenùs solitus fueras, in-
tueri oculo, ac sub potenti PRINCIPALI fovere Patrocinio non
dединare. Sat satis Hæc Clementia, ut pro æterna & glo-
riæ & prosperitatis affluentia ad Deum existant Oratores

REVERENDISSIMÆ CELSTITUDINIS TUÆ

humillimi & devotissimi

PRIOR & CONVENTUS ERFURTENSIS AD S. WIGBERTUM

P. P. AUGUSTINIANORUM.

VATES AUGUSTINIANUS, variis agitatus Devotionis, & Gratitudinis stimulis,
Gloriosum Divi BONIFACII, Germanie Apostoli sepulchrum in-
visere contendit.

Continuabat hyems niveis albescere floccis,
Pelle sub albenti sterilis torpescere tellus,
Et Nenus arboreum calvis horrere capillis,
Et flumen gelido tacitum languere sub antro;
Ad Geram Aurelia quando sudebat Eremi
Incola, & in Vidua meditans celestia cella,
Nescio, qui stimuli ferventia pectora cogant?
Insit: Nunc surgam, pede lento templa revisam,
Exuviae sacræ queis annos mille quiescunt,
Quas pietatis amor, quas & reverentia Patris
Votivo coluisse jubent in pectore Nati.
Ibo: Sacram Sancti Patris Venerarier Urnam,
Quæ mage splendescit, quam tot miracula Memphis,
Quæ Regum cineres circumdant arce superbâ.
Ex his exuviis Germano prodiit orbi
Salvificum fidei supero de lumine lumen.
Confregit quondam populi simulaçra ferocis,
Atque Deo vero festiva altaria fecit
Surgere de Fanis, quæ forti diruta dextrâ
Aequavit WINFRIDUS humo, pellendo tenebras
Sub quibus idolis gens barbara thura cremabat.

B

An-

Angelus huc venit miseranti Numine motus,
 Anglia quem genuit (a) Divum dictissima mater.
 Frisia prima fuit Sacro sudore rigata, (b)
 Ultima quæque suo maduit respersa cruento.
 Hos igitur populos Sathanæ sub jure gementes
 In libertatem fidei sub lege sua-vi
 Restituit Christo; Post Hassis atque Thuringis
 Attulit aeternum salvantis dogmata legis.
 Gentes quæ cæco veneratæ poplite Numen,
 Quod fecere manus ex sicco stipite Trunci.
 Horrebant terræ dumetis atque vepretis;
 Non minus hirsuto gens tabuit aspera cultu,
 Usque BONI - FACIUS juga montum Saxe scandens
 Justitiae solem tenebrosis fecit oriri.
 Infamem Stoffum de monte relegat in orcum, (c)
 Et super ædificat fidei memoranda Trophæa.
 Glandiferam Quercum, Stygiæ penetralia ditis,
 Ex quibus effudit fallax oracula Dæmon,
 In quatuor partes lunato poplite rupit.
 Sic & ubique pari devincens tartara clade
 Erexit CHRISTI per tota miracula regnum;
 Et turpes haedos mites complexus in agnos
 Hassos Thuringos CHRISTI unum fecit Ovile.
 Pagus inops fuerat (d) nunc Urbs ERFORDIA dicta
 Hic optata Sacræ fidei fundamina jecit,
 Et prior effrenem cicuravit lumine gentem,
 Quæ nunc illustrem, celebremque excrevit in urbem.
 His tandem ex terris WINFRIDUS fluminis instar
 In late patulas vicinas proruit oras,
 Prosternit Lahram, Bielam cum Numine Retto,
 Atque Sacris terras sylvestres irrigat undis.
 Hinc Romam properat rationem ritè daturus,
 Quam pede felici germanas triverit oras.

GRE.

- (a) S. BONIFACIUS ante dictu Winfridus natus in Anglia ex Regio sanguine, *Gravæson T. III.*
Collagu. I.
- (b) S. Benedictinam Præfessus Regulam ex Anglia in Frisiā navigavit anno Domini DCCXVI, *ibid.*
- (c) Stoffo erat Idolum in monte Eichsfeldiaco adiutorior dicto, quod S. Bonifacius miraculose demo-
 litus, *Serarius Not. XX.*
- (d) Erfordia erat Pagus ut testatur S. Bonifacius in Epist. ad Zachariam Summum Pon-
 tificis, relata ab *Illiſtr. D. Gudenus lib. I. n. 3.*

GREGORIUS (a) summus *Romana* in *sede* Sacerdos,
 Quo dignus, fidei cultorem exceptit honore;
 Inquæ Sacerdotem Sacratum Chrismate divo
 SEDIS Legatum Germanum misit ad orbem; (b)
 Pergeret incepti dispergere semina verbi.
 WINFRIDUS redeuns populos convertit ut ante,
 Excurritque pias Bene-factor Zelus habenas,
 Et Bavaram gentem demulcens dogmate sacro
 Imbuit, & Sacra Baptismi diluit undâ.
 Concilium varium pro cultu Numinis amplio
 Cogit, & emendat, si quos Germania mores
 Barbaricos tulerat. Cui tanto munere functo
 Cedit Metropolis ZACHARIÆ Mogona dono (c)
 Hac ex sede sua diffusus Spiritus ardet,
 Atquæ locis variis Zeli monumenta reliquit.
 Exstruxit plures pro Cultu Numinis ædes (d)
 Hasque viris replet Monachali lege gregatos.
 Et prius hæc tellus Monachalis nescia formæ, (e)
 Nunc felix cœpit florere labore virorum,
 Qui sub Numiferâ BENEDICTI lège virebant.
 In Vastos saltus, FAGI de nomine dictos
 Buchonicos penetrat, quos Fulda interluit amnis; (f)
 Quos jam Romani neverunt Clade fugati,
 Tum, cum belligeris miscerent bella Sicambris. (g)
 Hoc in deserto densis loca confita sylvis
 Eligit, & dono PIPINI à Fratre recepta (h)
 Pro fidei specula pro Relligionis & arce (i).

B 2

Atque

-
- (a) Gregorius II. erat summus Pontifex, qui Romam S. Bonifacium accersivit. *Gravoson* I. c.
 (b) Quen Sedi Romanæ legatum pro Germania delinatum, & Episcopum consecratum nulli tam
 loco affixus remisit, ut liberius excurrendo Verbum Dei dissemineret. *Gravoson* ibidem.
 (c) S. Bonifacius à Zacharia Papa intuitu exanimatorum pro fide laborum Episcopus Moguntinus cum
 Metropolite dignata, sive primus Archi-Episcopus creatus est. *Gravoson* I. c.
 (d) Varia S. Bonifacius Ordinis Benedicti erexit monasteria: v. g. Fuldense, Erfurtense B. M. V. Fri-
 teslariense, Hersfeldense &c. *Brevi.*
 (e) ante D. Bonifacium Frisonibus incognitus erat status Monachalis. *Ill. D. Gudenus*, I. c.
 (f) Dicit Fuldense erat syka à Fagiis ibi crescentibus Buchonica dicta.
 (g) *Tacit. Annal. L. I.* de fluvio Adrana nunc Edera dicta.
 (h) Hunc locum ubi nunc Fulda exstructa, S. Bonifacius à Carolomanno & Pipino dono accepit, hoc te
 statu Chartula S. Bonifaci de finibus & terminis Monasterii Fuldensis apud *Brevi.* S. J.
 L. I. C. IV.
 (i) in Epist. S. Bonifaci ad Zachariam Pontificem relata à *Brevi.* I. c. C. 3.

Atque Sepulchrali pro busto electa quietis,
In Sacras ædes sub SALVATORIS honore (a)
Confecrat Antistes, quis STURMIUS ipse præfset.
Qui Bavartum clarens Magnatum sanguine avito
In celebri Patris BENEDICTI monte vetusto
Cassino dicto, monachalem discere vitam
Antea Misus erat, post Friteslarius Abbas;
STURMIUS has ædes construxit, rexit, & auxit;
Fecit Musarum Castrarum ferme Palæstram,
Quò fluxere Itali, Galli, Britonumquè juventus.
Hæc sunt FULDENSI DOMUI (b) Primordia Sacrae,
Qua tumulum propriæ petit BONIFACIUS Urnae
Vaticinans istam post tota fera prælia Martis
Stare inconcussam, & BENEDICTI flore perennem.
Multæ igitur virtute potens, fervensquæ laborum,
Ad Frisonum rursus WINFRIDUS transfit oras,
Et Lullo (c) Mogonâ Neo-Mystæ fede relictâ
Has iterum gentes idola nefanda colentes
Divino fidei gladio vult vincere verbi.
Ast ingrata nimis labentem ad fluminis alvum
Barbara Gens permit pastorem cæde cruenta. (d)
Advolat, & redimit de diro jure latronum
Occisi Corpus, Sacrato Sanguine tintum
STURMIUS & FULDAM Sanctissima lipsana portat.
Et licet invitum Trajectum funera poscat;
Attamen æthereo resonans campana repulsi
Applaudit cæptis, oneris quoquè bajula Cymba
Avolat, & celeris Mogonis Sacra funera transfert (e)
Exin pomposè FULDAM traducitur urna,
Inquæ Sacro altaris decorata reconditur arcu;
Cæpit ubi miris Martyr clarescere signis;
Famaque se mundi partem transfudit in omnem,
Stravit inaccessis gens Saltibus advola Callem.

Uno

(a) Ecclesia Cathedralis Fuldensis Salvatori nostro sacra.

(b) Domus vulgo Domini Ecclesia Cathedralis dicuntur.

(c) Anno DCCLIII. Sedj Moguntinæ B. Lullum Archi-Episcopum consecravit, & præfecit, & pergens
in Frisiam Trajetensis Episcopatus administrationem suscepit usque ad annum DCCLV.
Gravescen l. c.

(d) unà cum Sociis Martyr occubuit eodem anno V. Junii ibidem.

(e) per adversum Rheni cursum Moguntiam volante nave Brov. L. I.

Uno hoc Thesauro facta est propè ditior omni
Tellus Fuldensis: Dominus benedicit & illi
Utquondam Obededom bona cuncta induxerat arca (a)
Quæqué prius dumis horrebat barbara sylva,
Nunc versa in lætum paradisum flore virescit,
Et rapit attonitos oculos, animosquè stupentes:
Cænobium videoas, ubi disciplina virorum
In fervore suo stetit annis mille novemque (b)
Non miseri casus, nec iniqui temporis algor
Non furor insanus, non inclemens fati.
Non ignis cælo lapsus, non ditis & umbra (c)
Hoc asceterium virtutis honore decorum
Unquam fuscavit, miserâ vel forte peremit,
Quali tot similes se plorant Numinis ædes
Extinctas penitus, vel Majestate priori
Et ditione suâ spoliatae collacrymantur.
Fluctibus hoc diris emersit semper in altum,
Nec non lucidius caput almum protulit undis.
Pontifices, Reges, & qui moderantur habendas
Romani Imperii, certarunt munera ferre (d)
Et multis annis utriusque à sede Monarchæ
Semper manabat specialis gratia FULDEÆ (e)

C

Mu-

(a) 2 Reg. c. 6.

(b) Cujus Millennium Jubilæi solemnitatem modernus CELSISSIMUS PRINCEPS AMANDUS Anno MDCCXLIV, celebravit, & Clarissimus D. Valent. Fuchs, Eccl. Colleg. Rasdorffensis Canon. Custos & Parochus ingeniosus Musæ posteris adnotavit.

(c) Anno DCCCCVIII, sub Huggo Abb. à Barbaris Hunnis invasum. Item anno DCCCCXV. sub Helmfrido Abb. ab iidem ferè devastatum, & Anno XIII. Menfe Mayo solo exstipatum. *Chron. Franc. Saxon.*, & Anno MLIII seditione oborū Viris sacratis ad secularia tribulatio rapatis, plagiisque servilibus cruentatis miserè viduarum. *Brevi. I. c.* Anno MCHI. incendio subitanè & M.C. incendio nocturno penitus extinsum. Anno MCCXXI. à Ministris sicariis Abbae BERTHO in suo Oratorio crudelissime, & facilege occiso variè exagitarum. Anno MCCXXX, à fedotis civibus planè spoliatum. MCCCXCIX. fulgure de cælo lapsi totum Monasterium cum Ecclesia in cineres redactum. Anno MDXXV. Rastrorum oborū bello Monasterium Fuldensis & ditiones sua direptæ & spoliatae, & usque ad annum pacis variis miservi fuerat agitatum. *Brevi. L. IV.*(d & e) 1. ZACHARIAS Papa D. BONIFACIO exemptione perpetua Monasterii FULDENSIS privilegium conculit, id, quod multi alii Pontifices confirmarunt, novisque privilegiis adauxerunt. *ex Archivo. Eccl. Fulden. MSC.* 2. Abbas Fuldensis Germanæ & Gallæ Primas renunciatus, & à SYLVESTRO Papa in consilio publico præ cunctis Ecclesiæ Praelatis præcedentia eidem concessa. 3. Monasterio Fuldeni à JOANNE Pontifice in Epist. ad Richard. Abb. titulus SPECIALIS ECCLESIE ROMANÆ FILII obrogit, & eum externo Urbis Romanae

Musarum & stupeas Fuldensis tecta Palæstram,
 Quæ genuit mundo doctissima Germina mundi.
 Non ars, non studium, nec & ulla scientia floret,
 Quarum non fuerat vel adhuc est FULDA Magistra.
 Numina progenuit, venerans quæ suspicit orbis
 Tales RABANUS, STRABUS, MAGNETIUS, HAYMO,
 MAURUS, RUDOLPHUS, WALAFRIDUS, LUPUS, & OTFRIDUS
 Deficerent chartæ, si Nomina cuncta referrem.
 Ecclesia Cardo evaſit celſiſſimus Abbas
 BERNARD - GUSTAVUS DE BADEN, purpura cuius
 Sanguine regali mirè illustrata micabat. (a)
 Multos quid memorem luxisse Sagoque Togâque
 Regum, & Pontificum Legati munere functos? (b)
 Quid dicam plures fastigia maxima honorum
 Mitrâ Pontificum claros scandisse per orbem?
 Unum bis quatuor veneratur Mogona fides
 Summos Pontifices, genuit quos inclyta FULDA (c)
 Abbatum ſeriem quid longo Thematè narrem?
 Qui vix immenso laſſati pondere rerum
 Rebus in adversis nunquam non marte ſecundo
 Pro patrio Atlantes fortes ſplendore ſteterunt? (d)

Glo-

civi Monasterium S. Andreæ cum omni fundo Romæ ad præfēte ſitum dono cefſit. 4. à CAROLO IV. Princeps Imperii Abbas Fuldensis ſublimatus, & Archi-Cancellarius Auguſtissimæ Imperatricis in perpetuum creatus fuit, ex Diplom. 1350 emanato, præterea Monasterio Fuldenſi ſuccelliv ab Imperatoribus, Regibus, Archi-Episcopis, Episcopis, Principibus, Comitibus, & aliis varia predia, diuines, diſtritus &c. &c. donata fuere Corp. Tradit. Fulda. Joannis Frider. Schanaz.

- (a) Eminentiss. Bernard. Gustav. S.R.E. Card. & Abb. ex 12. familis Regalibus sanguinem, & originem traxit R. P. Frider. Schanaz. Lib. Nilus Myſticus.
- (b) In Pacis, bellique functionibus clarære Thieto, Siegebardus, Huoggi, Hildebertus, Hadamarus, Wernerus, Richardus, Rohingus, Wideradus, & ali, qui Imperatorum, Regum & Archi-Episcoporum paræ pœclarè geflaurunt, & Legatorum munere feliciter fuere funcl.
- (c) Moguntinæ Metropolitana Sedi, cuius Archi-Episcopus primus D. Bonifacius, Monasterii Fuldenſis Author, à Zacharia Papa renunciatus fuerat; ex hoc Monasterio Succellores fuere sequentes: Ariftolphus Anno DCCC XIII. Rabanus Divinâ penes scientiâ clarus anno DCCC XLVII. Sunderoldus D CCC XC. Hildebertus D CCCC XXVI. Fridericus Hildeberti, Succellor, Hatto D CCCC LXI. Erchenboldus M XI. Baibro M XXXI. Sigefridius M LIX. Ex eodem Monasterio Brantho claruit Episcopus Halberadiensis anno MXXXII. S. Gothardus fuit Episcopus Ecclesiæ Hildesheimensis. Luipoldus Bamberg, post Archi Episcopus Moguntinus MLI. Sigefridus Episcop. Hildesheim, Gundericus Merfenburg, Episc. Henricus Ecl. Frising. Adelbertus Episcopus Pragensis.
- (d) Tales fuerunt Heroes Agil, Marciardus, Hadamarus, Berthous &c, quorum insignem Catalogum videre fas est apud Brvvt. L. IV, & in Millesf. CL, Canon. Fuchs.

Gloria Fuldensis velut arbor creverat inde
 In ramos fortes, quos circùm multa nitebant
 Scuta Vasallorum: varios mirâre clientes
 Archi-Duces! mirâre Duces, comitesqué Barones,
 Vix his æqualem scriem Germania vidit. (a)
 Sic laus, sicque Decus, sic crevit cultus, honosquè,
 Sic crevit ditio, sic ingens incrementum
 Nobile cænobium mundo spectabile fecit.
 Sic est: sic Patriæ Patris Pastoris *amandi*
 WINFRIDI decuit mundo exaltare sepulchrum! (b)
 Illuc nunc propero, Divi venerarer ut ossa,
 Ut grates referam fidei pro lumine sparso,
 Quo sine palparet tenebris Thuringica tellus.
 Ibo visurus turritæ mænia FULDAE
 Magnoque ABBATI, qui Fidi Patris ad instar
 Vix non immenso nos accumulare favore
 Atque penu multo Geranam pascere Eremum
 Dignatur (c) grates submisso corde datus.
 Hoc pietatis amor, jubet hoc devotio mentis.
Dixerat, & subito vates cupit esse Viator;
Gressu sollicito per devia, & invia pergit,
Donec ad Augustæ veniat confinia FULDAE.
Hic Mox attonitam cunctantur Clasica mentem
Quæ per multisonum clangoribus athra volunt
Et multo strepitu latantis gaudia FULDAE,
Finitimis oris ob festa instantia portant.

Famæ clangor erat:

gens gaVDe affInIs VI CInIa pLaVDeqVe tota,
 FVLDA sVI sfeatlIs Vota noVare IVbet.
 Pastor FVLDensiS VeneranDVs EplScopVs aVDIt,
 et Vlret hls orls InfVLæ honorls apcX.

(a) Vide Elenchum Clientum seu Vasallorum primi & secundi Ordinis in libro *Joannis Friderici Schau-*
nar Friderisvici Lehnshof.

(b) erit Sepulchrum eius gloriosum. If. 11. c. 10. v.

(c) Reverendissimus & Celsissimus Princeps AMANDUS, Conventui Erem. S. P. Augustini Erfordiensis
 glorioissimam concessit Licentiam, in Diœcesi Fuldenzi duabus Vicibus in anno pro aliendis
 fratribus iustitiae audi questam.

FVLDAha ter feLIX patrlæ bona nVnCIA Mittit,
AtqVe sVIIs Votls IVngere Vestra rogat,
ADVoLe greX pLaVDas, sonVIt bVChoniCa teLLVs,
PastorIqVe tVo CVnCta preCare bona.

Obstupet insolito Vates Clangore moratus,
Haret & ancipiti volvit nova nuncia mente.
Interea proprius venit ad Fuldenſia septa,
Et mage crescentis miratur jubila Fama.
Usque per unisonas edoc̄tus nuncia voces,
Nunc sublimatum pregrandi Praefulum honore,
Abbatem magnum Fuldensem comperit iri.

Vox erat hæc populi lætantis:

gaVDentes popVLI pLaVDItē FVLDAhæ
et VIVo sonItV IVbILa IVngItē *
Vos oMnes peregrl gaVDla neCtItē,
VotIVo patrlæ pergite peCtore
hos AVsVs Varlos pangere VersibVs *
MiſratVs renoVat præsVL EPiſCopVS
Vt fagVs reVIREns, prIſIna gLorlæ
ornatV Varlo sIDera spargere *
AMANDI rVtILans PRÆSVLIs InfVLa
Est AVgVr, patrlæ proVehIt aVrea
ter faVſls popVLIs * teMpora sVbDItIs,
QVæ fert ContInVIIs propria rVVLIs
EXVLtans arles prata per aVrea. * (a)
obſtrIngl patrlæ prospera ſaCVLa
QVæ nVnqVaM poterVnt per Dere tVrbInes,
AVt sortls reproba fate resoLVere
InIVfta ſerle. * ſeD Mage gLorla
FLorebit regerens ſaCLa per Integra. *
Ergo Vos popVLI fVnDItē IVbILa
obtVtV reſono terglite nVbILa
Non fLetVs reſonet, non qVerIMonIa *

Votis

(a) in Scuto Gentilitio Rev. & Celsiss. Principis AMANDI Caput Arietis in campo aureo.

Votis Vnisonis gaVDla pangite:
hoC sVb præsIDIO PRÆSVLIs aVreο
FVLDE fors abeat faVsta, beataqVe *
AntIstes VIgeat sæCVLa NestorIs,
et Verno VIreat teMpore præsVLIs
sVb faVsto reglo sVbDlt aNVrsIo * (a)

*Versibus his monito peregrino pectora fervent,
Et super insolitas exardens corde novellas,
Passibus auffertur rapidis, festinus anhelans,
Ut quoque Buchonicis misceret jubila sylvis,
Quæ concertatim resonorâ voce voventis
Commota populi festivo persona ab Echo
Multisonum VIVAT per siderâ conjona volvunt.
Et quo proximiū FULDENSEM pergit ad urbem,
Hoc mage distincto solennia vota Sonore
Percipit, & plures stimulantis pectoris ansus
Sentit, qui cupiunt quoque consona vota referre.
Ingreditur patulas radiatas lumine portas;
Non Urbis vici, non tanta Palatia mentem,
Aut oculum tardant, avidi pro more vianis;
Sed prius ad Sacras Augustas advolat ades,
Sacrî Exuvias latantia ut oscula ferret.
Aedes ingressus sancto splendore superbas,
Quas novit Phidia solum describere penna,
Ad divi tumulum susus suspiria promit:
Germanum Numen fidei! quod lumina nostro
Accedit populo stertenti mortis in umbra.
O decus almiferum FULDÆ! pretiosaqù gemma,
Quæ sub stellata veneranda reconditur urna.
Magni pugil CHRISTI! quem purpura sancta crux
Condecorat fusi, quo semina sparsa rigabas.
Gloria Nursiadum, BENEDICTI gloria, & orbis,
Quæ nostras terras Paradisi fertilis instar
Cœnobiis tantis cœu divo flore replesti,*

D

De

(a) Nursio pro Benedictino Præsule.

Ut dignas grates fido de corde rependam,
Adsum - - -
*Dixerat, & furtim subeundo lumina Morphens
Obtruncat vocem, semi apertos claudit ocellos,
Et fessos altus sopor artus stringit & algor.
Post tacitam mentem rapiebat visio magna,
Quam juvat hic vivo Chartis umbrare colore.
Pyramidum moles circumdecoraverat urnam,
Singula Pyramidum stabant cælata figura,
Quam circum serpunt insculptis lemmata verbis;
Machina quæ Divum Mystæ spirabat odorem
Et tot flammigeris narrabat mystica linguis.
Vel mage, quæ flammæ præsentant nobile bustum
Quod divos cineres WINFRIDI ac ossa tegebat,
E quibus exsurgit juvenili flamme PHOENIX,
Verba appressa dabunt, quid Visio denotet iſh&c.*

Videbat quippe Vates suo in Enthusiasmo Nobile bustum sex Obeliscis coronatum,
in cuius apice ex Cineribus Divi Bonifacii juvenescerat Phœnix. Obeliscus
quilibet duo appensa portabat Scuta, unum Serpens ad pedem, alterum
eminens in Capitello. In qualibet erat effigiatum Emblema, cum inscri-
ptione Lemmatis, & circumfuso Epigrammate metamorphosi inferioris in
superiore exprimente. Quæ cuncta suo ordine resero.

O BELISCUS I.

Emblema in scuto inferiori, Vitam Monasticam D. BONIFACII ad-
umbrans:

CANDELA IN LUCERNA ARDEN.

Lemma: Clauſa ſecurior ardet.

Emblema in scuto superiori, Vitam ejusdem Apostolicam in Germania
collutrans:

CANDELA POSITA IN CANDELABRO.

Lemma: Ut luceat omnibus.

E P I.

E P I G R A M M A.

Anglia TE genVlt pVro De sangVlne regVM, (a)

Ast fVgls, & IVVenls CLaVlstra qVlcta perls,
In genere, & VIlt BrtonVM LVX Dligna fVIstl;

Vt non LangVeres, Cænoblasta fVgls.
LongIVs hls etenIM septls faX tVdor arDet:
Ventls eXposita est parVa LVCerna forls.
non Verò obsCVro LVX est ponenDa sVb antro,
QVæ VlrlVte potens æMVLo ab Igne nltet.
In CanDeLabro posItVs VVInfrIDVs honore,
GentlbVs exXternls sIDera faVsta tVLlt.

O B E L I S C U S II.

Emblema in scuto inferiori, Caſtitatem D. BONIFACII depingens.

SOL IN AQUA REFULGENS.

Lemma: Tantum puris se monstrat in undis.

Emblema in scuto superiori, Zelum in erudiendis populis exhibens.

SOL NUBES DISPELENS.

Lemma: Dissipat umbras.

E P I G R A M M A.

LaCtanter Chrlſti Vestlglia ſaCra ſeCVtVs

ſe VVLt affIXVM efflglare CrVCI.

paVper, Inops, hVMIlls BeneDICtI Vt Vota profeffVs

Lege sVb aVltera ſtrenVVs Ipſe ſlbi.

VirgIneVs IVVenls pla ſerVans LILLa pVrc,

QVæ faDè poterVnt ConteMerare, fVglt.

aVrea LVX ſoLls pVrls ſe Monſtrat In VnDIſ;

ſpIrlVtſ & pVro peCtorl Ineffe faVt.

ſoL erat, & VIltBrtonVM ſVrreXlt ab VnDIſ,

Et frislæ tenebras LVCe fVgaVlt atras.

D 2

OBE.

(a) Fater S, BONIFACII fuit Ophe, Rex Angliæ. Chron. Montis Sereni,

O BELISCUS III.

Emblema in scuto inferiori, Bonitatem D. BONIFACII proponens :

AGNUS IN PASCUIS.

Lemma: Nulli vivo malus, semper ubique bonus

Emblema in scuto superiori, Episcopalem dignitatem delineans:

PASTOR CINCTUS OVIBUS.

Lemma: Pasce oves meas.

EPIGRAMMA.

pōst In teVtonICas transIVlt strenVVs oras,

AtqVe sVæ fIDel LVMIna pVra tVLlt,

oMnlbVs In terrIs bene-feClt gratVs Vt agnVs,

HerbIDA qVI qVærlt pasCVa gnaVVs agrIs,

splrltVI pastVs aLltæ sVnt peCtora gentls,

qVæ prlVs eXpertes LVMIne perDltæ oVes.

EXIn qVærlt pastor, ter fIDI præsVLls Instar

Verbls eXeMpLls, pasCere noVlt oVes.

qVI prlVs agnVs erat, bonVs agnls pasCVa Monstrat;

AtqVe plIs oVlbVs repLet oVlLe Del,

O BELISCUS IV.

Emblema in scuto inferiori, Amorem in Deum & proximum explanans;

FAX ACCENSA.

Lemma: Tendo sursum, labore deorsum.

Emblema in scuto superiori, Mercedem cælestem figurans.

PETRUS CUM CHRISTO IN MONTE THABOR.

Lemma: Sic glorificat Pater.

EPIGRAMMA.

efferVet DIVls InCensVs ab IglnlbVs æstVs,

fert LIqVIDas gVttas LaVta trlbVta Deo.

In sVperos Mlttlr VotVI thVrIs aD Instar,

peCtore qVæ eXspirans Vota faCrata foVet,

par ferVet pletas In prospIclenDo salVti,

Igne eXhaVsta VeLVt fax In aMore perl.

Hinc

HInC Merito raDlat seV PETRVs VertICe THABOR,
QVo frVltVr (nIVeá Veste togatVs IBI)
Gratè Vernantls Cælestla gaVDla slon,
QVò non eXVrgit Mortis InlqVa phaLanX.

OBELISCUS V.

Emblema in scuto inferiori, D. BONIFACII constantiam in adversis
designans:

SPHÆRA ARMILLARIS MANU GYRATA.

Lemma: Moveor non mutor ab ullo.

Emblema in scuto superiori, Fundatum Monasterium delineans.

CÆLUM STELLIS FIXIS SCINTILLANS.

Lemma: Luce radiant semper cädem.

EPIGRAMMA.

CeV gLobVs CæLI VarIls rotatVs,
NvnC poLoS sCanDlt raDIls eoos,
NvnC pLagas aVstrI, boraæqVe spheras
Hesperlas Ve.

et LICet Lato VarIata MotV
VertIltVr DeXtrIls agItata sphera,
Ast sVâ stabIt statIone fIXa
Terra repansa.

sIC LICet gentIls BENEFACTOR aVras
perVIans sæVæ MaLa CVnCta paſVs,
CasIbVs sæVIs rabIeqVe sortIs
sonte rotatVs,

In sVo Centro sterlt Irretorto,
AtqVe fVnDaVlt noVa Castra terrâ,
QVæ patent tantIls renoVata fIXIs
seMper ab astrIs.

OBELISCUS VI.

Emblema in scuto inferiori, Martyrium D. Bonifacii effigians:

MONETARIUS CUDENS NUMISMATA

Lemna: Pretium quilibet iactus habet.

Emblema in scuto superiori, Mortem ejus gloriosam portans:

**CRUCIFIXUS IN SANGUINE OCCISI
RELUCENS.**

Lemna: Cujus est haec imago? Christi.

E P I G R A M M A.

non sat eXesa est tVa Vlta LVCTls?

VeL sat haVD saVls LaCerata fLagrIs

neC Caro sat sIt patiens Labores

LangVIDa patrls?

Barbaras gentes Vt aDhVC reVlsat,

Et VeLLt fVsO sterlLes rlgare,

QVos agros pastor prIVs Ipse seVlt

sangVIne Martyr.

Vt prope est rIpæ FrIsI fLVentI,

sternItVt saVè repente pLagå,

seV foret brVtè qValentIs InCVs

tVDe Monetas.

CVIVs est ergò Latltans IMago?

CVr rogo? prostat rVbeo In CrVore

enItens ChristI CrVCe sVbLeVat

Vera propago.

*Intra hos Emblematibus coronatos Obeliscos Divi BONIFACII eminebat tumulus,
velut accenfum tot aromaticis flammis buftum, quo in Symbolis enarrate fuere
re Virtutes, in quo Sacri ejus reconditi erant cineres, è quibus exurgentem
rejuvenescere PHÆNICEM admirabatur Vates. Bufto, Tumulovè circum
scripta legebatur sequens*

INSCRIPTIO EPICEDIALIS,
Aenigmatio - Historico - Chronologico-
Cabalistica:

Trans freta BrItICa VoLaVlt phœnIX,

1 2 1 3 3 1 4 1 3 4 2 3

Ex Anglia in Fri-
skam venit. Anno
716.

Et FrIsas VenIens aD terras qVæsIVlt,

2 3 3 1 2 3 2 1 2 1 1 2 3 3

NVrseas progenIes VIVo propagare bVfto

5 2 1 4 2 3 2 3 4 4 1 1 2 5 4

A soLe gralo gLans el aVrea pro nIDo sVo

1 4 2 1 4 1 2 3 1 5 2 1 4 3 4 5 4

¶ Zacharia Greco
Moguntinus Ar-
chi-Episcopus fa-
ctus 745.

FVerat aſſIgnata, VbI raræ VIrtVtIs, raros,

5 2 1 1 3 1 1 5 3 1 2 3 5 3 1 4

sabæos CongeſſIt pIeratIs theſaVros.

1 1 2 4 4 2 3 3 2 1 3 2 1 5 4

Aſt foLitarlos petensBVChoniCæſyLVærcCefſVs,

1 4 3 1 3 4 2 2 5 4 3 1 2 6 1 2 2 2 5 Fuldenſe Mona-
ſterium anno 744

opaCas fagIs tenebras pro bVfto qVæſIt grato,

4 1 1 1 3 2 2 1 4 5 4 1 2 3 1 4 fundarum ſuo fe-
pulchro definat

747

Nato VbI pro CInere ſtrVeret CVnas.

1 4 5 3 4 3 2 2 5 2 2 5 1

Poſt a gLanDe bICorInI bene-faCtor translens.

4 1 1 2 3 4 3 2 2 1 4 1 3 2

ad Epifcopatum
Moguntinum fe-
ceſſit 753

AD FrIſeos reVoLaVlt agros, Vt eas InVlueret terras

1 3 2 4 2 4 1 3 1 4 5 2 1 3 3 2 2 2 1 Redivit in Frisia, ubi occidit, & in

Et IBI VIſ Tyranna ſangVIne fVſo

2 3 3 3 6 1 1 1 3 2 5 4 Monasterium Ful-
denſe translatus

755

In Fagoſas repVLlt CVnas.

3 1 4 1 2 5 3 5 1

VbICIneres faCrl per qVIngentos qVleVreannos

5 3 3 2 3 1 3 2 3 2 4 3 2 2 2 1 4 Translatio-

ne usq; modi ſunt

Et nonagInta oCto, VarIls probatae fVrIls fVre

998.

2 4 1 3 1 4 4 1 3 3 4 1 1 2 5 3 3 5 2 2

ÆOLI, ſeD ſtetere tanto gyro ILLæſI reo.

1 2 4 3 2 2 2 1 4 6 4 3 3 3 2 4

E 2

Vna

Vna Dles abllit, et aLterà sparsos

5 1 32 1 33 2 1 21 1 4

FerVIDlores, In fragrantes CVnas raDIosVlbrante

2 3 34 2 3 1 1 2 5 1 1 34 3 1 2

soLe BONONIENS!, en! PHOENIX

4 2 4 4 3 2 3 2 4 2 3

reVIVIt. (a)

2 3 3

1 BENEDICTO
XIV. Bononi-
ensi, Rever. &
Celsissim. Prin-
ceps Episcopus
renunciatus
anno 1753

Legit Epicedion Vates, ejusquè solvendo Ænigmati adhuc frustrà insudans P HOE-
NICE M redicivum conspicit, sed crescit stupor, cum Emblemata superiora
nobili metamorphosi intuetur immutata. Ea, qua presentabant, hic
subnece:

OBELISCI I.

Emblema

Patriarcha Abraham stellas numerans.

Lemma: Numera: si potes?

EPIGRAMMA.

Magnum Cœlorum Numen dicebat ad Abram:

Connumera stellas, si numerare potes. (b)

Multiplicabo tuum sic fausto Germine semen,

Ex hoc nascetur chrysmate inunctus HOMO (c)

Sic BENEDICTE tuum florebit Germine semen,

Quod nec falx mortis, sors nec iniqua fecat.

Hanc & progeniem BENEDICTI lege revinctam

In coelo in terra gloria cuncta manet.

Quod servet Dominus promissi fædera Divi

Inter tot soboles FULDAHA testis erit.

Hæc

(a) Hoc Epicedion, Cronographico Cabalisticum in Cronologo sensu exprimit annos præcipuos vite & functionum Divi BONIFACII. Cabala vero per omnes numeros juxta simplicem additio- nis speciem calculatis exprimit annum DCC LIII, illum quippe, in quo S. BONIFACIUS ab- dicato Germania Episcopatu in Frisiā rufus fecerit, proinde ad annum currentem, in quo Fuldense Episcopatus incepit, juste Milleminus exigit annus. Milli agere agni juxta com- putum Davidicum sive dies hesterna, ergo una dies abiit, & altera alter BONIFACIUS, sive modernus Celsissimus AMANDUS EPISCOPUS BENEDICTINUS in Germania prodidit.

(b) Gen. 15. c. V. 4.

(c) Ex Semine Abraham natus est Homo Christus.

Hæc stetit, & mansit BENEDICTI in lege fidelis,
Quando tot innumeræ degenerare domus.
FULDAHA Germano nunc sola resulget in orbe
Pontificum clarâ Nobilitate Mitrâ.
FILIVS est VerVS prInCeps aVgVstVs aMANDVs,
qVI pRIor & nobis InfVLæ honore nitet.

(a) **OBELISCI II.**

Emblema

Ecclesia Fuldensis in Ichnographia Romana.

Lemma: Sequitur filia Matrem.

EPIGRAMMA.

CHRISTI Pontificis ROMANA ECCLESIA sponsa est,
Quæ tòt progenuit Germina casta polo.
Quod sèdes numeras per mundi compita sparsas,
Harum cunctarum ROMA beata Parenſ.

Has inter fulget *specialis filia Fulda* (a)

Quæ per tòt séries intemerata fuit.
Evomuit furias inferni squallea porta,
Sed quæ juncta PETRE fortis ut illa sterit.
Subdita Sola fuit Romanæ FULDAHA Sedi (b)
Quid mirum, matrem filia si sequitur?
Quid miri, quando speciali munere Dives
Pontificum mitris condecorata nitet?

Ex gremio multos suscepit Roma mitratos, (c)
Cur non Pontificem proprio in orbe daret?
Annulus, en! Sponsio datus est sine fine rotundus,
Felices annos ut sine fine ferat.
Annulus, en! Piscatoris consignat AMANDO
Mitram: unde electus Sponsus AMANDUS erit:
Roma retrò est amor, hinc sese convertit amore
Ad Sponsum AMANDUM, quem sibi jungit *amor*
NVnC IgItVr tanto patrIs Lætare faVore
En tVVs eX toto præsVL aMandVs oVat.

F

OBELISCI

(a) Vide supra

(b) hoc immediate subjectionis Privilegium, Zacharias sumimus Pontifex D. Bonifacio constituit.

(c) vide supra

OBELISCI III.

Emblema.

Pastor Bonus.

Lemma: Cognoscit oves suas.

EPIGRAMMA.

DAVID erat *Pastor*, populi *Dux* quando vocatur; (a)

Antiquæ hæc legis provida cura fuit.

Sed *piscator* erat, cum PETRUS *Pastor* amatur; (b)

Legis & ista novæ gratia sacra tulit.

Sic pescanti homines WINFRIDO munera dantur,

Ut sit Germano *Pastor* in orbe Gregis.

Pastorem proprium Fulda gens fida precatur,

Quem prius ex animis est venerata *Ducem*.

Et cur hic *Pastor* non sit, vestigia PETRI

Qui fervore PATRIS religione premit?

Hoc meruit quondam Fuldenis *Pastor* & *Author*

ROMA velit *sobolem* condecorare *pedo*.

greX VoLat, atqVe sVo VVLt basla fIgere aMando,

et pastor faVsto IVgere paFCere oVes.

OBELISCI IV.

Emblema.

Eleazar sacrificans pro populo.

Lemma: Fungi Sacerdotio. (c)

EPIGRAMMA.

A d Jussum Domini MOSES sacraverat ARON, (d)

Qui det in altari sacra verenda DEO.

Et qui plecentem placaret Numinis iram,

Oret pro populo dona sacrata ferens.

Filius inde pari est ELEAZAR munere functus, (e)

Cui dedit æternum Pontificare Deus (f)

WINFRIDUM MOSES ROMANUS in urbe sacravit,

Ut pro germana gente sacrata daret.

Filius & verus nunc sublimatus AMANDUS,

Staret in altari *Pontificans* Domino,

Ac

(a) 1. Reg. 16.

(b) Mat. 4. C. 18.

(c) Ecclef. 4. 5. C.

(d) Num. 3. C. 10.

(e) Num. 20. 26.

(f) Levit. 8. 24.

Ac in perpetuum non afferrentur ab illo,
Quæ Successores munia digna ferent.
Gens omnis gaude, MYSTAM dum cernis in ara,
Et promitte tibi, sydera quidquid habent.
Pro populo VLO TV offers TIBI Voto MAGNE SACERDOS,
Vt faustus nobis annus ab axe fLVat.

OBELISCI V.

Emblema.

Aaronis Virga virescens.

Lemma. Ecce Sacerdos Magnus.

EPIGRAMMA.

Summum Pontificem MOSES præfecit ARONEM, (a)

Ut populi *Hebrei* jussicerat ipse DEUS.

Aemula sed non vult gens altera noscere MYSTAM, (b)

Usque Dei positum jure probare queat.

Præcipit ergo Deus bis Senas figere virgas,

Flore *Sacerdotem* denotet una suum.

En sola est revires AARONIS Germine *virga*,

Altera vero tribus marcida quæque manet.

FULDA pedo quondam WINFRIDI *præfulus* almo

Floruit, & docuit munus ab axe datum:

Nam tot jam lustris FULDÆ benedictio mansit,

Et cum deficerent omnia, sola stetit.

Nunc ergo revires WINFRIDI virga beati,

Et probat electum PRÆSULEM adesse suum.

Ergo per DVM VIreat ter faustos PRÆSVLIs annos,

Et gressu ter LatVs paciva VIVa terat.

OBELISCI VI.

Emblema.

Parelion Benedictinum.

Lemma: AMANDUS & BONIFACIUS *idem*.

EPIGRAMMA.

on binum tolerat cælestis regia solem,

Et licet hoc visum fama vetusta notet;

Attamen ex uno fluxisse parellum ab astro,

Cursus observans astrologia docet.

F 2

Unum

(a) Deuteronom. 18. 5.

(b) Num. 17. 5.

Unum felici circumdant Mœnia FULDÆ,
 MYTRATUM MYSTAM quem tegit urna patrem;
 Cur non Pontificem rufus veneremur ad aram,
 Qui lucet vestis nobilitate paris?
 Quidnè BONI-FACIUS sacrâ surrexit ab urnâ?
 Aut patitur soles FULDA beata duos?
 Ex primo fluxit quid quæro? Parelius alter
 Urnâ surrexit Pontificalis honos.
 In Nato mirâre patrem, mirare parentem
 In se: nempe est unus & alter Ego
 Nonne BONIFACIUS nomen trahit à benefactis?
 Qui bonus & benè amat, nomen & omen habet,
 Haud amor esse potest, qui non Benefactor & esset,
 Nam bonitas, & amor mutuo in esse tenent,
 Estq; Vè BONIFACIVS VerVs qVoq; Vè præVLAMANDVS
 et bInos foLes ara VenVita refert.

Letione Epigrammatum adhucdum occupabatur Vates, cum Ecce! Majestuoso appa-
ratus REVERENDISSIMUS, & CELSISSIMUS PRINCEPS AMANDUS,
Comitante REVERENDISSIMO, & ILLUSTRISSIMO DOMINO JOAN-
NE ANTONIO, ex Illustrißimâ Familiâ de GEBSATTEL, REVERENDIS-
SIMI, & CELSISSIMI WIRCEBURGENSIS nuper ARCHI-EPISCOPALI
PALLIO insigniti EPISCOPI SUEFRAGANEO; & Seleçimâ REVEREN-
DISSIMORUM, ac ILLUSTRISSIMORUM ECCLESIAE CATHEDRA-
LIS FULDENSIS DECANI, PRÆPITORUM, CAPITULARIUM, &
PROFESSORUM Coronâ Syrmatus, & pomposa in mirando splendore & or-
natu fulgentium MINISTRORUM, & PROCERUM Nobilitate stipatus, ac
in numero devote Patrie selecū circumfusus, Templum vix credibili magnifi-
cenâ excutum inter applaudentes Tubarum, & Tympanorum strepitus in-
greditur, Expergefactus à Festivo tumultu Vates attonitus novam & inpera-
tam admiratur Scenam: nunc glorijs Procedentium fastus rapiebat oculos;
nunc suavesonantes concinentium Musicorum moduli trahabant aures, qui
Neo-renunciando EPISCOPO FULDensi sequenti applaudefabant in

CHORO

Et numeris Cabalisticis, & Chronographicis sonoro.
Recitativa.

Ecce Sacerdos Magnus, qui in diebus suis placuit Deo, et inventus
 2 2 1 2 4 1 5 3 3 32 5 53 1 53 24 2 3 2 5
 Est justus. (a) Et circum - cinxit eum stolam gloriæ, ac Mitram dedit ei. *
 2 5 5 2 3 5 3 3 25 4 2 4 33 1 3 2 2 3

(a) usq; ad alteriū primum est Cabala Vocalium, cetera consonantium,

²⁰ ⁶⁰ ³⁷² ¹⁴⁶ ⁴ ³⁸⁹ ¹³⁰ ⁶³¹ ¹³⁰ ⁵⁶⁵ ⁵ ²³⁰ ¹³⁰ ⁶⁴³
Hic adeo pulchra ante ad ipsum non fuerunt* Tali usque ad originem non induit,
⁵⁰ ¹⁵⁷ ³⁹⁹ ¹² ⁴⁷¹ ⁵⁴ ⁵³ ⁴⁵⁸ ¹⁶⁹
Illa * alienigena aliquis, Hac tantum ille, Filii ipsius Soli * (a)

ARIA.

O fors optata!
DIES beata!
qVæ nobIs nasCltVr.
GREX ter beatVs!
QVI IaM optatVs,
hls arViS pasCltVr.

Præful AMANDUS

3 5 1 1 5
Pastor amandus
1 4 1 1 5

In ara colitur.

3 3 4 4 3
Quidquid honoris,
3 3 2 4 3
Quidquid decoris,

In sinu legitur.

NVnC gaVDe FVLDA
pcDo sVffVLta,

qVo terra regltVr.
qVæ renoVata,
Et forte grata

honoriS tegltVr.

Stola vestitus,
4 1 2 3 5
Mitra petitus,
3 1 2 3 5

exulta Patria!

Pastor amatus

1 4 1 1 5

Pontifex datus

4 3 2 1 5

ascendet atria.

1 2 2 1 3 1

Afser-

(a) Ecclesi. 44.

*Ascenderat interea Pontificium Thronum CELSISSIMUS PRINCEPS, & suum
quoque REVERENDISSIMUS Wirceburgensis a Summo Pontifice constitutus
Neo-Constituendi EPISCOPI RENUNCIATOR. Altoque indictione silentio Pon-
tificale prelegitur Diploma: Quo lecto alesfatus Reverendissimus SUFFRA-
GANEUS Celsissimum PRINCIPEM in ornata Pontificali splenditum populo
presentat, & renuntiat ORDINARIUM Cathedralis, & immediata Eccle-
sie Fuldensis*

EPISCOPUM

*Hic inter concertantes Tubarum & Tympanorum strepitus unanimi
voce conclamat populus:*

VIVAT

AMANDVS NEO-ConflitvtVs EpIsCopVs
sanVs FaVstVs BeatVs.

 am capio! (quasi somno experefactus ab alto
Respirat Vates, & secum talia mussans,
(Quid prius ad Tumulum WINFRIDI viderit, affert)
FULDENSI PRÆSUL nunc factus EPISCOPUS adstat,
Atquæ Gregi proprius Præfectus PASTOR AMANDUS.
Hoc meruere sacri, qui istâ conduntur in Urna
WINFRIDI Cineres, ut ab illis surgeret alter
CÆNOBI PRÆSUL qui Patriæ EPISCOPUS esset,
Et sic hâc Urnâ Phoenix assurgere cœpit,
Qui prius ex Britica ad Frisios tellure volavit, (a)
Atque Domos multas BENEDICTI prole Beavit.
Quem Sedi, Græcus ZACHARIAS Nomine Præsul,
Præfecit Mogonæ, quæ aurata glande celebris.
Sed sibi selegit Fuldensia templa quietis,
Ac in Buchonica, sibi quam construxerat, æde
Translatos cineres tumulari feedere sancit.
Ad FRISIOS redeuns & iniqua Morte peremptus
Adverso Rheno transfertur nave volante,
Cœnobio FULDEÆ pretiosâ conditum Urnâ.
Nongentis, deciesque novem, bisquattuor annis
Hâc in Magnificâ corpus requieverat æde.
Qui septingentis, cum quinquagintaque quinque
(In quibus occubuit Præclarus sanguine Martyr)
Uniti faciunt, quem nos modo degimus, annum. (b)

Si

(a) Solvit supra ænigmatio-Historicum Epicedion.

(b) per annos 998. quievere Sacri Cineres in Ecclesia Cathedrali Fuldensi & anno 755. in Filia Martyris
occubuit qui additi faciunt summam 1753.

Si demas igitur de summa, mille, moderna,
Annus' progreditur, quo cessit sede relietā (a)
WINFRIDUS Mogonā, & sicur psalmista recenset,
Una dies quæ præterit sunt tempora mille, (b)
Hinc abiit sola una dies, natusque secunda
PHOENIX Mitratus PRÆSUL surrexit AMANDUS.
Raræ virtutes, quæ ornant Emblemate Tumbam,
Sunt congesta suo Phoenicis aromata nido,
Quas sol Romanus BENEDICTO accedit ab igne,
Fuldensem & flammis PHOENICEM fecit oriri.
Sed quid necō tropos? quid adhuc ænigmata fingo?
WINFRIDUS fuerat Fuldae BENEFATOR & AUTHOR
Nunc PASTORATUS proprii fit & AUTHOR AMANDUS.
Nomine cerne pares similes quoque munere cerne,
QuodBENEFATOR amat tandem beneficit AMANDUS.
Sic ex WINFRIDO PHOENIX surrexit AMANDUS.
Conclamat populus Vivat de pectore ruētans,
Ac os quidquid habet, latitantia gaudia promit
Agmine votorum reclangit per tonus æther.
Corda Patri reclinat Amor, quæ jubila fundunt,
Vocibus unisonis tollunt suspiria ad axem?
Ut licet canos hac mitra fulgidum in annos,
Fuldae Pontificem venerandum cernere AMANDUM.
Et fileat vates? mutus sit testis in æde,
Qui tot præcunctis habet argumenta vovendi?
Dixerat, & medium populum perrumpere tentat,
Appropiansque Throno lunato poplite stratus,
Incepit tremulis labris sua fundere vota
In sequenti:

ODE.

Magne Præsul! gloria Præsulum!
Fuldense Numen! Nursiadum decus!
Quæn sydus Augustum refulges
Teutonicas hodiè per oras.
O fausta cunctis irradians dies!
Quæ splendet ampio lumine Nominis. (c)

G 2

Et

(a) annus 753.

(b) Psalm 89. 4

(c) 6ta Februarii & Iosephinæ dies, est Nominalis Celfilius.

Et festa gignit duplicata,
Multiplicat populoque plausum.
Advers AMANDI Nomen amabile
Et das mitratum cernere Praesulem,
Ad fimbriam cuius verendis
Oscula ferre decet labellis.
O nomen! omen jubila nuncians,
Quæ lata terræ Fuldiacæ fluunt,
Et sera promittunt per æva,
Perpetui monumenta amoris:
Auguste PRINCEPS! Imperii decor!
Qui gloriose sanguine nobilis (a)
Ceu gemma prægrandis valoris,
Imperii diadema pingis.
Tu ducis ortum stemmatis ordine
Quem pervetusto sanguine purpurat,
Et gloriae multo apparatu
Condecorat series avorum.
BUSECKIANAM laurea cassidem,
Et pectus ornat velleris aurei
Insigne donum, illam bravia
Testificans meruisse quanta:
Sed quid vetusto in sanguine Patrio
Quæro forensis lumina glorie?
Circà TUUM cum luce tanta
Corradiant solium decores?
Cinxit leonum coetus eburneus
Tum Salomonis pacificum Thronum (b)
Ait hic stupet plus gratiarum
Spiritus attonitus coronam.
Ex parte dextra prominet æquitas, (c)
Stipat secundam candida veritas,
Exinde virtutum caterva
Agmine consociata claret.
Stillata virtus lactea pectori est. (d)
Hæreditasti sanguine Patrio; (e)

Eft

(a) est natus ex Illustrissima Familia de Buseck.

(b) 3 Reg. 10. (c) sunt Symbola Celsissimi Justitia et Veritas.

(d) Natus est Celsissimus ex Matre Illustrissima Domina Maria Antonia de Fechenbach,

(e) ex Patre Illustrissime Domino Philippo Francisco Edmundo L. B. de Buseck & Ippelborn.

Est quidquid augustum atque divum,
Quidquid & orbis habet decorum
Sed vana spernis culmina gloriae,
Et quos honorum mundus inutiles
Conferre mercedes suavitatis,
Innocuo pede forte calcas.
Fuldense sacrum in coenobium fugis,
Virtute pascis, vel sapientia,
Quem Spiritum portas Sacerdos
Pectore magnanimo potentem.
Fugisti; at instar subsequaque dignitas,
Et TE DECANI culmine inclevat.
Sic est: Sequuntur digni honores,
Qui meritis rutilant onusti.
Themyscirensi cingitur insula
Dignum corona numiferum caput,
Et Principali dignitate
Atque mitrare redimiri ABBAS.
Quid multa narrem, quanda patraverit?
Et quanam AMANDI dextera struxerit?
Fervor loquatur coenobita
Atque Domus Domini lepores.
Nec non loquantur structa Palatia
Narrare pergit subdita civitas:
Quae & quanta civi, quae Colono,
Quae Patriæ bona cuncta fecit.
Hinc FRANCOFURTUM CÆSAR, & incliti,
Quos cinxit almos urbs ea, PRINCIPES (a)
Oraculum TE Salomonis
Suspiciunt venerante nutu.
Urbs orbis ipsa est, quo TUA pervolat,
Prægnans loquaci Fama coronide,
TE fatur ABBATEM esse dignum,
Qui populo præreas mitratus.
Ergo refVLges faCtVs EpIsCopVs,
Offers & arâ In PontifICALlbVs,

H

Quem

(a) in coronatione Auguſtissimi Imperatoris FRANCISCI & Diue Imperatricis THERESIE in miro
apparatu comparuit.

QYcM ConfICl Lætante pLaVsV,
Et Patrlæ VeneratVr ora.
Non vana Tellus Jubila concipis,
Non lata frustra gaudia p̄strepis,
Perfecta nunc est gloriarum,
Quam cupiisse potes, Parerga.
Lætare dives FULDA nitoribus!
Gaudetq; Phœbo lumine turgido!
Qui pellet umbras atque tristes,
Quas poteris tolerare, fortes.
Conscendit hic sol fortiferam domum,
In qua revivunt tempora vernea,
Et flore rident arva prisco
Restituuntque satis honorem,
Vis nosse voces. Est Aries domus,
Quam sol revisens in Februario,
Terram recludit congelatam
Atque colore sinum repandit.
Hæc signa scuto Principis emicant,
Et nunc mitratus Sol Februario
Ter fausta spondens æva Cunctis
Soltitiumque notat perenne.
Exæstuantis jubila pectoris
Adverto pleno corde resurgere
Prognosticantes ad sonores
Jungere vota volunt AMANDO.
Sta Sol! perennis sis *Aries* domus!
In qua Mitratum Pontificem suum
Et Patriæ Patrem vereri
Ut liceat populo, precamur.
Sic cuncta stabunt vere virentia,
Et sic Eremus tempora vernea
Pastore sub tanto fructetur,
Aurea sic numerabit æva.
TV VIVe sanVs SæCVLa prospера,
Regna beatè, teMpora NestorIs
FaVstè gVberna, Verna LVstra
Nestoreosq; Vc DIs perenna.

Exinde

*Exinde ad Pontificium conversus Legatum
SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO
BENEDICTO XIV.*

Sua defert vota:

Et TIBI devinctas BENEDICTE renuntio grates
Qui cuncto populo jubila tanta facis.
Sic ordo poscit BENEDICTUS mitrat AMANDUM,
Et BENEDICTINO tam *bene PAPA* facit.
Aeternos regnare dies sapientia poscit,
Quam stupet ipse hædus, sicut adorat ovis.
TV LVX qVæ LethI non es fVsCanDa tenebriIs,
QVæ Verò Verno stes VeneranDa Dlc.

*Ad Reverendissimum & Illusterrimum Dominum
D. DANIELEM JOANNEM ANTONIUM,
Episcopum Sigensem Reverendissimi & Celsissimi Principis & Episcopi Wirce-
burgensis Suffraganeum in Pontificalibus &c.*

Et TIBI Fuldensis telluris nobile germen,
Grato nunc grates votaque corde dabo.
HERBIPOLIS merito TE tanto PRÆSULE gaudet,
Quem tantis meritis *Roma* beare studet.
Dignus cui Pastor BENEDICTUS PALLIA mittat,
Quæ TU tunc CAROLO FRANCONUM in Urbe dares.
Des hodie & populo FULDENSI Præsulem AMANDUM,
Reddere quid gratus. quam pia vota potest?
FaVstVs VIVe DlcS, LVX fVLgens FranConVM In Vrbe,
Quos nunquam obscuræ linea fortis atræ-

*Ad Reverendissimum & Illusterrimum Fuldensis Cathedralis & Imme-
diatae Ecclesie Capitolum.*

Ad vos o proceres! tremulus se volvit ocellus,
Et subdit timido fervida vota labro.
Tu bis septenis Patriæ diademata gemmis
Exornans radias rara Corona *Patrum*
Cresceret in librum quod votum manat ab ore,
Si vellem dignâ Pfallere laude TIBI.
Sat sit, quod varioGemmarum emblemate claudam,
Pectora que rari vestra decoris habent.

Sym-

S Y M B O L U M

Ad Reverendissimum & Illusterrimum D. LEOPOLDUM SPECHT à BUBENHEIM, Principalis & immediata Ecclesie Fuldensis DECANUM, Praepositum in Monte S. Andree, Reverendissimi & Celsissimi Principis Fuldensis Confiliarium Intimum, Regininis Presidem & Locum Tenentem.

ADAMAS. Lemma: Fortior omni.

Epigramma. **A**d Te se vertunt Primò mea vota DECANE!
Ereverunt, quidquid corda vovere queunt.
Urbis Fuldensis Numen! quoque splendida stella?
Quæ tanto Patriam lumine condecorat,
Est adamas ferro qui vinci et nescius igne,
Infractus lucet, sydera fracta ruant.
Hoc sub Præsidio florere gubernia possunt,
Fuldensesque status stare perennè queunt.
Votum. Ergo terfeLIX VIVas LeopoLDer per æVa
AVrea, qVæ CVrrant, teMpora sIntqVe TVa.

S Y M B O L U M

Ad Reverendissimum & Perillusfr. Dominum CONRADUM à MENGERSEN,
Capitul. & Seniorem Praepositum in Monte S. Joannis prope Fuldam

RUBINUS. Lemma Purpurat amor.

Epigramma. **E**t pietas & amor CONRADI Symbola adornant,
Quæ rubeis flammis dona superna notant.
Canentes Terrà Degas per Nestoris annos,
post hos Dent CœLI sera per altra Dies.

S Y M B O L U M

Ad Reverendissimum & Perillusfr. Dominum FRIDERICUM de KÖTT-SCHAU, Capitul. & Praepositum in monte S. Michaëlis, Reverendissimi ac Celsissimi Principis in Spiritualibus Vicarium Generalem & Confiliarium Intimum Venerab. Confessorii Presidem, Almæ Universit. Adolphianæ Cancellarium Amplissimum.

SMARAGDUS. Lemma Deliciae oculorum.

Epigramma. **D**elicias populi, raro Candore niventer
Margaritam hodie Te FRIDERICE voco.
et qVI tV nlVeo VIVIs CanDore, peropto
regna Dei Vt VIDeas VlrgIneosqVe Choros.

Symbo-

SYMBOLUM

Ad Reverendiss. Perilliusr. Dominum ADALBERTUM L. B. de WALTER-DORFF, Capitul. & Praepositum in Blanckenau.

SMARAGDUS.

Lemma: Semper Viret

Epigramma: Delectas oculos insonte virore Smaragde!

Innocuos radios undique gemma vibrans,
sIC & ADeLberte es VltVtVM tLore VenVtVs,
Æterno & Vernes Vere Vlrore TVo.

SYMBOLUM

Ad Reverendiss. & Perilliusr. Dominum EUGENIUM de S in BASTHEIM Capit. & Praepositum in Holzkirchen.

TOPAZIUS.

Lemma: pretiosior auro.

Epigramma: Flammis queis rutilus niveis Topazius ardens,

Hæc te designant Integritate VIRVM.
EVgenI rVtLa VlrtVtVM LVCIDVs Igne,
Et transl sVperos Integrilate tVa.

SYMBOLUM

Ad Reverendiss. & Perilliusr. Dominum CAROLUM à FECHENBACH Capit. Camere Principalis & suprema Receptura Praesidem, Praepositum in Monte S. Petri.

HYACINTHUS.

Lemma: Quò lucidior eo modestior.

Epigramma: si noscias Violas, Hyacinthina lumina noscés.

sis quamvis humilis, splendida flamma tamen.
Esto! hVMILIs CaroLVs sIt, pLVs sVa gLo-
rla FVLget,

AC pLVs In CœLIs gLorla VIVa sVa est.

SYMBOLUM

Ad Reverendiss. & Perilliusr. Dominum ANTONIUM ab HAGEN-BACH Capit. & Praepositum in Zell.

SAPPHYRUS.

Lemma: me Prodit amor.

Epigramma: Sapphyrus casto se jungit sponsus amore
Lumina sæpe latens flammea prodit amor.
PRAEPOSITE ANTONI Sapphyre probate perenna,
Non Later ast toto CorDe patesCIt AMor.

SYMBOLUM

*Ad Reverendiss. Perilliustr. Dominum VINCENTIUM L. B. à BUSECK
Capit. & Prepositum in Thulba.*

A METHYSTUS.

Lemma: Phoenicis animulus.

Epigramma: Phoenicis gemma est Amethystus, Naso recenset
Quando de Sacro Carmina amore facit.
Dicit quod lapis hic fulgetat purpurea amoris,
Mirum? Si Phoenix vincitur igne pio.
Verè VINCENTI TV TotVs AMablLls eXTas,
Ergo qVI Phoenix non benè Diligeret?

SYMBOLUM

*Ad Reverendiss. & Perilliustr. Dominum LOTHARIUM ab HOHEN-
FELD Capit. & Prepositum in Sannerz.*

ONYX.

Lemma: Candida virtus.

Epigramma: Laudatus fatis est, cui virtus Candida laus est,
Et fatis est Onychis Candida laus lapidis.
Pectori Sincero Candescens Chare Lothari,
Et Candor recte grata, beata notat.

SYMBOLUM

*Ad Reverendiss. & Perilliustr. Dominum AEMILIANUM de ZOBEL
Capitularem.*

CRY SOLITUS.

Lemma: Dition intus.

Epigramma: Aurigeris Venis ignefcens gemma repleta est,
Et, quos thelauros corde recludat, ait.
TV QVos IntVs aLas thesa Vros CorDe Latentes
VlitVtVM nobIs aVrea Vena faVet.

SYMBOLUM

*Ad Reverendiss. & Perilliustr. Dominum BENEDICTUM de ZIEBEL
Capitularem.*

PYROPUS ardet ubique.

Epigramma: Parrhasio quamvis gelido nascatur in axe
Flamma illæsa tamen semper ubique manet.
Est in Te platas & AMor seneDltCte reCLarens;
Et signat Zelum pectori inesse tuo.

SYM-

SYMBOLUM

Ad Reverendiss. & Perilluſtr. Dominum CONSTANTINUM SCHÜZ
ab HOLZHAUSEN, Capitularem,

BERYLLUS

Lemma: quo sol ardenter, eò virentior.

Epigramma: flacescunt Herbae flos siccus concidit arvis,
Ardent si Phœbus spicula densa vibrat.
Vrentes ignes non CVRat In aXe BerILLVs
QVo Mage ferVeBvnt & eò VlrlDantlor lbt
sic quo Major erit nativus fervor amoris,
in CONSTANTINO plus viror ipsius erit.

SYMBOLUM

Ad Reverendiss. Perilluſtr. Dominum FERDINANDUM de ZOBEL,
Capitularem & Hosptial. Praſidem.

SARDONIUS.

Lemma: varietas delectat.

Epigramma: quantumvis vario pictus Sardonius astro,
delectare tamen ſæpe colore ſolet.
Vlrvtes Varla! qVas ferDinanDVs Ut astra
oſtenDens VVLtV grata CoLore foVet.

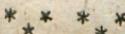
SYMBOLUM

Ad Reverendiss. & Perilluſtr. Dominum HENRICUM L. B. de BIBRA,
Capitularem, & Perilluſtris Conventus ad S. Salvatorem
Superiorem.

JASPIS

Lemma: Semper gratior.

Epigramma: Plus oculo dignus, quò plus est viſus Jaspis
Deliciumque ſuum ſat redamare nequis.
CoMpeLLO testes qVI affatV ſæpe frVentVr,
QVoD tVa non Vlrvs Vlſa ſat eſſe qVeat.

Ergo Vos Proceres! gemmantia lumina Fuldae
Multiplici radio lucete, micate, nitete,
Præſulis & Mitram rutila exornato Corona!
Quæ tantis gemmis selectis Texta superbit.

Vos

Vos Margaritæ raro fulgore Coruscæ
Fulgete æternos in Mitra Præsulis annos,
Et sic haud unquam morituros PASTOR AMANDVS
In Tellure dies poterit per Iuſtra videre.
Hos mea vota volunt, si plus, narrarer avarus.
Unum nunc superest, ut post gemmare velitis,
Atque beatorum nictatis in axe coronâ.

Ad Perillustrem Conventum.

Et TU NVRSIADVM florescens vera Corona!
Tu BENEDICTINI specialis gloria mundi!
Tu Decus atque Viror cunctorum Cenobiorum.
Vos Patres, Fratres, Illustri stemmate Proles,
Vosque Viri tanta Doctrina luce coruscî!
Quos mundo celebres fecis sapientia rara;
Quos pietas, Zelus, quos & devotione mentis,
Quos sanctæ vitae fervor commendat in orbe,
Nunc sub Mitrati CAPITE hoc legitote beati
Sæcula, quæ nunquam permutent fata finistra.
VIVite felices, annos & VIVite sanos
VIVite ter fausti sVb tanto PræsVLe aMando.

Ad Patriam.

Et Vos qui attonitis hic circumstatis ocellis,
Et quorum suavi mulcentur pectora plausu.
Patria quæ tanto Pastore bearis amando
Mecum vos omnes ad Sydera tollite voces.
Multisonum & votum pleno de gutture rumpat
Mitrato PATRI ter Iubila sacula Numen
Propitium donet. Sic sint pia vota precantum:
Et sic felici Patriæ aurea Sæcula current
Et sic complaudens semper gaudebit Eremus.

Clavis Cabalæ Vocalium: A E I O U Y.

1 2 3 4 5 6 7
Clavis Cabalæ Consonantium: a b c d e f g h i k l &c.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 20,

78 M 428

Sign. (188) fehlt bzw.
kann nicht vergeben!

3
56.

1017

Rufo

PHOENIX EX GLORIOSO S. BONIFACII

GERMANIÆ APOSTOLI SEPULCHRO REDIVIVUS.

SIVE
APPLAUSUS VOTIVUS,

QUANDO

A
SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO

BENEDICTO XIV.

REVERENDISSIMUS ET CELSISSIMUS
EPS AC DOMINUS,

I ANDUS,

AMEDIATÆ ECCLESIAE FULDENSIS
ABBAS,

Æ AUGUSTÆ ARCHI-CANCELLARIUS,
MET GALLIAM PRIMAS &c. &c.

PER
SSIMUM ET ILLUSTRISSIMUM
MINUM,

ELEM JOANN. TONIUM,

ILLUSTRISS. FAMILIA

BSATTTEL,

COPUM SIGENSEM,
MI PRINCIPIS ET EPISCOPI WIRCEBURGENSIS SUF-
LIBUS, U. J. D. ECCLESIAE EQUESTRIS AD S. BUR-
POLI CANONICUM CAPITULAREM &c.

CIPALI ET IMMEDIATA FULDENSI

SCOPUS

OLENNI RENUNTIABATUR,
JRTENSI P. P. AUGUSTINIANORUM
DINIS ET DEVOTIONIS MNEMOSYNON OBLATUS
ANNO M DCC LIII.
Æ, Litteris RITSHELIANIS.

Farbkarte #13

